

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
: : : detési irodák. : : :

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 50. szám.

Kedd, március 3.

A bankszabadalom meghosszabbítása.

— márc. 3.

Nem éppen a törvényhozási aktualitás az, amely arra készíti, hogy az Osztrák-magyar bank szabadalmának kérdésével foglalkozzunk. Alig egy pár éve annak, hogy a törvényhozás az 1911. évi XVIII. törvényekkel a bankszabadalom meghosszabbításáról intézkedett és e törvény értelmében a bankszabadalom csak 1917 végén jár le.

A bankszabadalom meghosszabbításának kérdését, a törvényhozási intézkedésektől egészen eltekintve, aktuálisá az a körülmény tette, hogy a vidéki pénzügyintézetek körében mozgalom indult meg, hogy a bankszabadalom hosszabb időtartamra újítsák meg. Ez a mozgalom kifejezést fog nyerni az aradi kereskedelmi és iparkamara részéről megindítandó akcióban, úgy, hogy már a közel jövőben az érdekelt kereskedelmi és ipari köröknek módjukban lesz a kérdéshez állást foglalni.

A tervezett mozgalomnak legfőbb nevezetessége az, hogy a bankszabadalmat nemcsak meghosszabbítani kívánja, de az eddigi szokástól eltérően huszonöt évre óhajtja megújítani. Ha azonban a mozgalom ellenzői tárgyilagosan ítélnék, ennek a törekvésnek, sőt elismerjük, meglepő törekvésnek kézenfekvő magyarázatát is gyorsan megtalálhatták volna.

Csak nemrégiben rendkívül súlyos pénzügyi viszonyokat éltünk át, amelyek ma már szerencsésen elmúltak ugyan, de amelyeknek szigorú tanításait nem fogjuk és nem is volna célszerű, egykönnyen elfelejteni. Ma a kis és nagy vállalkozó, kis és nagy pénzügyintézet keserves tapasztalatokkal lett gazdagabb és e tapasztalatok hatása meg fog látszani gazdasági életünkön és főleg az üzleti megítélésen. A pénzügyintézetek a súlyos és hosszantartó válság alatt megbecsülni tanulták az Osztrák-magyar bankban rejlő óriási finánciális erőt és a jegybank képességét és készségét, hogy veszedelmes viszonyok között is teljesítse kötelességét. Azok a dicséretes, amelyek a bank irányában a válság elmúltával elhangzottak, igazán spontán megnyilatkozások voltak, mert nem akartak és nem is akarthattak semmit. Ellenben őszinte és igazságos elismerését jelentették azoknak a szolgálatoknak, amelyeket a bank a válság alatt hiven és lelkiismeretesen teljesített. És ugyanannak a megítélésnek a további következményét kell látunk abban a közvetlenül következő mozgalomban, amely a bankszabadalomnak hosszabb időre való megújítását kívánja.

Ez a törekvés annyit jelent, hogy az érdekelt pénzügyi körök és termelő osztályok a tapasztalatok hatása alatt meggyőződtek arról, hogy az Osztrák-magyar bank a magyar gazdasági élet érdekei szempontjából kifogástalan szolgálatokat teljesít s a bankszabadalom tartamának kiterjesztésével gondoskodni kívánnak arról, hogy a bankszabadalom kérdése a politikai törekvésekből és küzdelmekből kikapcsoltsák és ezzel egyúttal mód nyujtassék arra, hogy ez a kifogástalanul működő intézmény még tökéletesebben felelhessen meg feladatának. Mert minél hosszabb a szabadalom tartama, annál több mód nyílik a jegybank megerősítésére minden irányban. Az erre irányuló törekvést nem befolyásolhatják a bankszabadalom kérdéseinek a többi kiegyezési kérdésekkel való egyéb vonatkozásai. Mindezek csak másodsorban érdekelhetik azokat a köröket, amelyeknek jól feltogott érdeke elsősorban az, hogy a jegybank mai szervezetében pénzügyileg minél jobban fejlődhessenek.

A közvetlenül érdekelteknek az lehet csak első törekvésük, hogy minél jobban biztosítsák annak az intézménynek fennállását és fejlődését, amelynek jószágáról és megbízhatóságáról súlyos viszonyok közepette számtalanszor volt alkalmunk meggyőződni.

A feminizmus.

Glücklich Vilma Nagybecskereken. —
Feminista egyesület alakítása.

Írta: Török János kir. járásbíró.

Nagybecskerek, márc. 3.

A magyarországi feminista-egyesület vezére, kiváló buszkesége, Glücklich Vilma, aki nemcsak elsorangu tudományos képzettségével fogva tuntu ki, hanem mint szonok is kiváló és lehet mondani egyike hazánk legkiválóbb szonokának, hatalmas debatter, szimpatikus megjelenésű s a noi mozgalmak lelkes apostola. 1914. évi március hó 8-ikán délelőtt 11 órakor a Korona-szálloda nagytermében előadást fog tartani a noi társadalmi helyzetéről.

A nőkérdés egyike korunk megoldásra váró kérdéseinek. A mai gazdasági rend átalakította nemcsak életviszonyainkat, hanem átalakította a noi társadalmi helyzetét is, kivonta a családi élet szűk köréből, a létért való küzdelem őt is a férfivel együtt sorompóba állította s az ugynevezett „gyenge” nőnek a megélhetésért egy sorban kell küzdeni a férfival, a különbség csak az, hogy a nőnek a küzdelemben a rosszabb jut osztályrészül, a régi felfogás nem engedi a női tehetsége és munkaképessége szerint érvényesülni, a férfi versenytárs folyton háttérbe szorítja, ott pedig, ahol ezt nem teheti, munkájának díjazása szorítottatik le indokolatlanul s ha jobb és értékesebb munkát ad is, mint igen sok férfi, azért díjazása kevesebb és még e tekintetben az állam sem kivétel, az állam is, mint munkaadó, kevesebb díjazásban részesíti női alkalmazottait.

A feminista mozgalomnak célja megszüntetni a nő igazságtalan helyzetét és

felszabadítani a nőt abból a rabszolgasorsból, amelybe a férfi evezredek soran ot helyezte.

A társadalomban a nőkérdésről igen téves felfogás uralkodik. A közönség legnagyobb része a nomozgalom lenyegével nincs tisztában. A nomozgalomban nem lát egyebet, mint a nőknek azt a kívánságát, hogy a nemi élet terén szabadittassék fel, a feminizmus kérdését egynek tartja a szabad szerelem kérdéseivel. Ez a felfogás natarozottan téves és nem egyeb, mint az antifeminista mozgalomnak rosszindulatu ragalma. A feminizmus a no legszebb és legnemesebb hivatását a családi életben tartja megvalósítandónak, a feminizmus eszmenykepe a tiszta erkölcs, a szivbeli szereteten alapuló családi élet, hogy a nő igazán anyja lehessen gyermekeinek, mert nagyon jól tudjuk és nagyon jól tudják a nők is, hogy csak a boldog és megelégedett házasságból származnak kiváló ivadékok és hogy az erkölcs képesíti a nőt arra, hogy gyermekeinek szerető anyja és otthonának lelke legyen.

A mai társadalomban azt látjuk, hogy nincs a társadalomnak egyetlen egy olyan életnyilvánulása, amelyben a nők és férfiak teljes egyenjogusággal kifejtethetnek tehetségeiket. A kapitalisztikus társadalmi rend megalakulásával, különösen a militarizmusnak nagyarányú fejlődésével a noi társadalmi helyzete, különösen a középosztályban óriási változason ment keresztül, minnek következménye az lett, hogy a nő kenytelen családi életet ott nagyra es orientálásról saját maga gondoskodni, mert a mai társadalomban a megélhetési viszonyok annyira nehezek, hogy igen sok férfi a csaladalapításba nemcsak határlatva van, hanem családát alapítani, annak kellő módon való eltartásáról gondoskodni nem tud, — ha pedig enged szive vagyanak és feleségévé teszi azt a női, kit szeret, kibem második enjet látja megvalósulva, akkor esetleg nemcsak magát, hanem a női is és a házasságból született gyermekeket is igen könnyen a nyomorba vmeti, így a nőnek magának is kell gondoskodni arról, hogy az életfenntartási eszközöket megszerezze, hogy kilépjen a küzdőterre, munkájával tartsa el onmagat, vagy segítsen terjenek családja eltartásában.

Amidőn ebbeli célját elérni akarja, lépten-nyomon a férfiakban ellenségeket lát és talál, a nomozgalomnak egyik célja éppen az, hogy eloszlassa a no elől az akadályokat, melyek a létfenntartási küzdelemet megnehezítik. Ezért elsősorban a feminizmusnak az a törekvése, hogy a munka terén a nőket illesse meg a szabad pályaválasztás és azonos munkáért azonos bér fizettség mint a férfiak.

Azt tapasztaljuk és azt látjuk, hogy minden indok nélkül biológiaiilag meg nem magyarázható okokból a nőnek nem adják meg azt a műveltséget, mint aminőt egy férfitől megkövetelünk. Azt látjuk, hogy különösen a középiskolákban a tanterv különböző, a női középiskolák tanterve sokkal alacsonyabb nivóban mozog, mint a férfi középiskolák tanterve, a nőtől szellemileg sokkal kevesebbet kívánnak, mint a férfitől. A feminizmus követelése, hogy a nevelés és oktatás terén a férfiakéval egyező művelődési alkalmak és intézmények létesíttessenek.

Követelése a feminizmusnak, hogy a jogi élet terén a nők teljesen egyenjogusítottassanak a férfival, hogy a férfiak nemi tekintetben jogi felelősség alá vonassanak. A feminizmus kívánsága a társadalmi élet terén a szociális és a házi női munka értékének elismerése.

Ezekben ismertettem röviden a feminizmus kérdését s amidőn vasárnap Glücklich Vilma a feminista-egyesület torontálmegeyei fiókjának megalakítását kéri Nagybecskerek nemesen gondol-

kodó hölgyeitől és felvilágosult gondolkodású férfaitól, ne habozzanak azt megalkotani! A feminizmus kérdésének megoldása hazánkban nemcsak általános emberi kérdés, hanem nemzeti kérdés is: mentül tökéletesebb egy anya, mentül magasabb műveltséggel rendelkezik, annál inkább jobban tudja nevelni gyermekét és annál inkább válik gyermeke hasznára az emberiségnek és hazájának!

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Március 3.

Barométer áll 751.3. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 6.8 C°. Hőmérséklet: maximum 2-ikán 5.8 C°, min. ma reggel 1.0 C°. Csapadék —. Felhőzet Cu—St9. Szélirány és erősség SW1. Jólát a következő 24 órára: Hűvös, elvétve csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül: 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet: Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = bárányfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szél erősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Köszönet.** A Hölgyek Mária Congregatiojának mult hó 23-án tartott hangversenye alkalmával a belépő-jegyekre következő felülfizetések történtek: Steinitzer Géza 10 K, Kindl J. Ede 5 K, dr. Dellimanics Lajosné 3 K, dr. Dukasz Józsefné, dr. Péts Áronné, dr. Pollákné, Stassik Ferencné, Lendvay Márton 2—2 K, Engel Adám 1.20 K, Benze Miksáné 1 K, mit a kongregáció nagy köszönettel ezennel nyugtáz.

A nagybecskereki Keresztvén Nőegylet céljaira adományokat küldöttek Mencer Lipót és neje 5 K, Szilágyi Lajos 5 K, Strosz Béla 3 K, Deutsch Emil 3 K, dr. Neumann G. 2 K, Dukasz József 3 K, mely szíves adományokért legmélyebb köszönetét nyilvánítja az elnökség.

— **A csanádi egyházmegye nesztorának halála.** Hiller Frigyes th. esperes, nyugalmazott plébános, az egyházmegye legidősebb papja kilencvenhét esztendőskorában Szegeden meghalt. Csak néhány nap előtt töltötte be kilencvenhetedik életévét az agg esperes és a legutolsó időig is csodálatos tettvágy és életerő jellemezte. Az elhunyt esperest 1839-ben szentelték pappá és vele meghalt az utolsó csanádi pap, aki még Lonovics József püspök kezéből kapta meg az egyházi rendet. Több évtizeden át mint plébános Ócsanán működött és nyugalomba vonulása után Szegeden töltötte napjait. Temetése tegnapelőtt délután ment végbe örösi részvét közepette Szegeden. Hiller Frigyes halálával Csiky Ignác volt almkamarási plébános lett az egyházmegye nesztorá, aki most nyolevannyole éves. Ezután Németh József nagyprépost, felszentelt püspök következik, aki nyolevanhárom esztendőskorában.

— **40 éves szolgálati jubileum.** Gáspárovich János, a Dunagőzhajózási Társaság nagybecskereki rév kormányosa vasárnap ünnepelte szolgálatának 40. fordulóját, mely alkalommal az ügynökség főnöke, Geidl Nándor szép szavakkal emlékezett meg az ünnepelt érdemeiről és átnyújtotta az ajándéktárgyakat.

— **Rákóczi-estély Nagyikindán.** A nagyikindai Rákócziszobor-egylet március 7-én, szombaton, a nemzeti száll szintermében a szoboralap javára művészestélyt rendez, amelynek műsora a következő: 1. Megnyitól férfi-karének a) „Hej Rákóczi, Bercsényi . . .” b) Petőfi-Huber: Csatadal. 2. Raff Joachim: Cavatina. Előadja Berger Károly hegedűművész, zongorán kíséri Fischer Ernő zongoraművész. 3. Rákóczi mint ember. Előadja Herczeg Ferenc. 4. Költeményeket szaval Jákó Amália urhölgy, a temesvári színház

tragikája. 5. Nachez: Zigeunertánze. Hegedűn előadja Berger Károly, zongorán kíséri Fischer Ernő. Az előadás után tánc lesz. Az estélyre a rendezőség meghívta az egyes kulturális testületeket is. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési egyesületet dr. Vinczehidny Ernő m. főjegyző, igazgató fogja képviselni.

— **A módosi szabadliceumból.** A kulturegyesület módosi szabadliceumában legutóbb Engels Adám tanítótartott érdekes előadást az ősember életéről vetített képekkel. Az előadást megelőzően Biró Sacika és Háromszék Hajnalka zongorasámot adtak elő. A nagyszámmal megjelent közönség az előadókat meleg tapsal honorálta.

— **A zimony-belgrád-pancsovai hajójáratok.** Mint a Dunagőzhajós Társaság közli, a helyi hajójáratok Zimony—Belgrád—Pancsova között f. hó 4-ikén indulnak meg, az áru-fölvétel pedig az összes állomásokra f. hó 6-án nyílik meg.

— **Weisz Pista a huszár.** Tegnap este mutatta be a Modern Mozi Faragó Jenő és Harsányi Zsolt „Weisz Pista a huszár” című kinemaszkecsét. A szkecs itt-ott erőltetett ugyan, de általában jóízű és mulatságos és sok sikerült budapesti felvétele van. A szkecsben a budapesti Apolló-színház színészei játszanak, akik közül különösen Horváth Karoly és Jász Gizi mutatnak értékebb kvalitasokat. A másik két szerepet Ötvös Zseni és Nagy Gyula játszik. Az előadást nagy számu közönség nézte végig s élénk tetszéssel adózott a szereplőknek. A szkecset ma este megismétlik.

Holnap este Dumas „Három testőr” című regényéből készült szenzációs filmdráma kerül színre a Modern Moziban.

— **Öngyilkosság a vasúti állomáson.** Mint Szegedről jelentik, vasárnap reggel a szegedi vasúti állomás épületének egyik elsőemeleti ablakából öngyilkos szándékkal leugrott az indóházterre Stefanov Vitalov orosz-lamosi földmives. Az életunt földmives koponyacsonttörést szenvedett s néhány óra mulva meghalt. Tettének okát nem tudják.

— **Részegen a halálba.** Temesvárról jelentik: Stelezner Ferenc huszonkilencéves perjamosi születésű kocsis, aki Kunz József józsefvárosi fuvarosnál volt alkalmazásban, tegnap sorra járta a kocsmákat és mikor már jól felöntött a garatra elment az Arany Oroszlán vendéglőbe, majd észrevétlenül felsurrant a padlásra és ott felakasztotta magát. Mire keresni kezdtek és megtalálták, már halott volt. Az életunt perjamosi hozzátartozóit értesítették Stelezner tragikus végéről.

— **A hálósobák réme,** a poloskák kirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a „Löcherer Cimexin” történet próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot, vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedül biztos szer. Kapható: Kollarich- és Czika Jól-gyógyszertárakban és a készítőnél „Löcherer Gyula gyógyszer-tárában Bártfán.”

Irodalom.

(*) **A Magyar Figyelő** most megjelent március 1. száma a munkásbiztosítás problémájáról nagyérdékű vezetőcikket hoz, amelyet egy munkásbiztosítási pénztári tisztviselő álnév alatt ír. Fabinyi Lili igen érdekes adatokat közöl a lengyel-magyar kérdéshez, amelyet nagy statisztikai apparátussal támogat. Domanovszky Sándor Szeffü Gyulának új Rákóczi kötetével kapcsolatban a száműzött Rákócziról közöl dolgoatot. Érdekes közgazdasági cikket ír Rudnyánszky György „Állattenyésztés vagy gabona-termelés” címen. Színházi cikket Ivány Jenőtől találunk „Macbeth a szinpadon” címen. A szépirodalmi részben Bársony Istvánnak „Fehér erdő” feliratu novelláját olvassuk. A gazdag „Feljegyzések” rovat egészíti ki a változatos és érdekes számot.

A Magyar Figyelő előfizetési ára egész évre 24.—, negyedévre 6.— korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrassy ut 16. szám.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűléte” nagybecskereki fiókjá minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

A tegnapi ülés. — A hajóstársaságok szerződése.

Budapest, márc. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházban még ma is a hajóstársaságok szerződéseiről szóló javaslatokat tárgyalják s az ellenzék erősen nekifeküdt a vitának. Mára nem volt a délelőtti folyamán botránykövük s így a délelőtti ülés simán folyt le.

A tegnapi ülésen

délután még csupán Rakovszky István beszélt a hajóstársaságok szerződése ellen s hosszú lélekzetű szónoklással kibeszélte az ülést.

A mai ülés.

A mai ülést háromnegyed 11 órakor nyitották meg s az ellenzék ma is megjelent a Házban. Az interpellációs könyvbe Beszkid Antal néppárti képviselő jegyzett be interpellációt a rutén pőről.

Az elnöki jelentések után folytatták

a hajóstársaságok szerződéseiről

szóló javaslatok tárgyalását. A délelőtti ülésen Springer Ferenc alkotmány-párti képviselő szólalt föl s hosszan beszélt a javaslatok ellen.

Lapunk zártakor még mindig Springer beszél.

Bombamerénylet Fiumében.

A kormányzói palota ellen merényletet követtek el. — Bombát dobtak, de nem történt kár.

Budapest, márc. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A nálunk eddig ismeretlen bomba- és pokolgépes merényletek kezdenek szomorú divatba jönni. Természetes, hogy nem magyar kézből erednek

MAUTHNER ÖDÖN
CS. ÉS KIR. UDVARI
MAGKERESKEDÉS
BUDAPEST.

MINTHOGY MAUTHNER NEVE ALATT MÁSIÉLE MEGOTÁRUSÍTOTT, ELVÉTELEM 14 NAPI ELZÁRÁSRA.

ezek az elvadult argumentumok, de elég baj, hogy most már idegen kezek ilyen hitvány módon igyekeznek terrorizálni. Debreczen után tegnap Fiume következett a bombamerényletek sorában s a merénylők a fiumei kormányzóság épületét akarták elpusztítani. Szerencsére itt a bomba nem tett kárt s így megdöbbenésnél egyéb bajt nem okozott.

A fiumei merényletről ezeket jelentik:

Merénylet a kormányzói palota ellen. — Bomba a kertben.

Budapest, márc. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Fiuméből sürgönyzik: Hétfőn éjjel a kormányzói palota ellen merényletet követtek el. Ismeretlen tettesek a kormányzói palota keleti oldalán, József főherceg palotájával szemben bombát robbantottak föl. A merénylők a bombát a kertben helyezték el s itt robbant föl az éjjeli óriási detonációval. Csakhamar talpon volt a rendőrség és az egész környék s az emberek a robbanás színihiyére siettek. A szemlélők azonban rögtön megnyugodtak, mert látták, hogy

a bomba nem okozott kárt.

A vizsgálat során megállapították, hogy a merényletet egy milliméter vastagságú acélfaállal ellátott dinamitbombával követtek el, amely azonban a kertben nem ért szilárd testet s így komolyabb kárt nem okozott.

Budapest, márc. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Fiuméből sürgönyzik, az ottani rendőrség a merényletből kifolyólag letartóztatott két gyanús embert, akiknek egyike Kopenhágából való. A rendőrség a két embernél azonban valószínűleg hamis nyomon jár s valójában elvesztette a merénylők nyomát. Azt hiszik, hogy a merényletnek politikai háttere van, amelyet ismét kívülről intéztek. Wickenburg gróf kormányzó a merénylet idején a palotában tartózkodott s részletesen elmondta az esetet a Bud. Tud. fiumei tudósítójának. A nyomozás egyébként teljes erővel folyik.

A TRÓNORÖKÖS A KIRÁLYNAL.

Budapest, márc. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Ferenc Ferdinánd trónörökös miramarei útja előtt ma délután vagy holnap kihallgatáson jelenik meg a királynál, akinek jelentést tesz a legutóbbi hadijátékok lefolyásáról.

A DEBRECZENI MERÉNYLET.

Budapest, márc. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A debreczeni merénylet dolgában a legellentesebb hírek jönnek. Így a Bukarestből érkezett jelentések azt mondják, hogy a tetteseknek teljesen nyoma veszett, míg az Est-nek Bukarestbe küldött tudósítója azt táviratozza lapjának, hogy a bukaresti rendőrfőnök előtte kijelentette, hogy Mandasevku Silviát és Avram Tódort a rendőrség már átadta az ügyészségnek.

ÍTELET A RUTEN PÖRBE.

Budapest, márc. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Máramarosszigetről sürgönyzik: A törvényszék ma déli 12 órakor hirdette ki az ítéletet a rutén hazaárulási pörben. A bíróság 32 vádlottat ítelt el, köztük Kabolyuk Sándort négy évi és hat hónapi, Balkaninesz Mihályt három évi, Petróczy Demetert és Biresák Illést két évi és hat hónapi, Vorovesák Györgyöt pedig egy évi és hat hónapi államfogházra és pénzbüntetésre ítélte. A többi 27 vádlott kisebb büntetést kapott. Valamennyi vádlott büntetésébe a vizsgálati fogságot beszámították.

A ROMÁNOK TÁRGYALASAI.

Budapest, március 3. (A „Torontál” eredeti távirata). A román nemzetiségi párt Mihályi Tivadar elnöklésével ma értekezletet tartott, amelyen Polónyi Géza támadásairól tárgyaltak s hevesen elítélték. A román képviselők azután elmentek a román egyetemi hallgatók gyűlésre, amelyen a hazai nemzetiségek szövetségének megalakításáról tanácskoztak.

VAY BÁRÓ AFFÉRJEI.

Budapest, március 3. (A „Torontál” eredeti távirata). Horváth palotaőrsei alezredes volt segédei: Roskoványi Dezső és Artner Károly ma megbízták két tisztársukat, hogy Vay Gábor bárótól részükre elégtételt kérjenek. A megbízottak azonban visszautasították a megbízást azzal, hogy Vay bárónak Horváth alezredessel elintézetlen ügye van.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, március 3. (A „Torontál” eredeti távirata). A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 849 —, Osztrák Hitel 642.50, Koronajáradék 83.10, Osztrák-Magyar Államvasut 717.50, Jelzáloghitelbank 451 —, Leszámlító Bank 529 —, Hazai Bank 287 —, Magyar Bank 536 —, Kereskedelmi Bank 3700, Rimamurányi 671.50, Salgótarjáni 733 —, Általános Köszénbánya 1065, Közfutó Vasut 638 —, Villamos Vasut 337 —, Adria —.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	12.59
Buza (októberre)	11.29
Rozs (áprilisra)	9.36
Rozs (októberre)	8.69
Zab (áprilisra)	7.77
Zab (októberre)	7.75
Tengeri (májusra)	6.90
Tengeri (júliusra)	7.03

A tudomány mai álláspontja szerint bebizonyíthatóan az Odol a legjobb szer a száj — és a fogak ápolására.

Ára. nagy üveg 2. — k, kis üveg 1.20 k

Hirdetések.

63.000 lakosu városban

a város központjában 40 év óta fennálló modernül berendezett jóforgalmu

sörccsarnok és étterem

— visszavonulás miatt —

jutányos árért eladó.

— Bővebb felvilágosítás —

„Hirdetésfelvételi iroda” (Arad, Andrassy-tér 21. sz.) nyerhető.

305-1.1

Rámpás

dr. Brájjer Lajos szőlőjéből,

fehér literje 72 fillér,

vörös 68

Kapható: Zápolya-utca 1. sz.

:: alatt a házmesternél. ::

21-x.73

Torontáldinnyés község előljáróságától.
212—914. szám. 298—3.2

Hirdetmény.

Torontáldinnyés község előljárósága közölni teszi, hogy a község tulajdonát képező 1 darab kiselejtezett magyar fajtájú 8 éves tenyészbika és 1 darab mezőhegyesi állami ménesből származó 8 éves, vörössárga csillagos, könnyű „Nonius” fajbeli, (apja Dragonier, anyja Linda II), Árpádhalm 2. nevű tenyészmen 1914. évi március hó 10-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen a község házában készpénzfizetés ellenében a legtöbbet ígérőnek fog eladatni.

Torontáldinnyés, 1914. évi február hó 26.

Előljáróság.

Torontáli iparművész

jutányosan készít művészi diszoklevelet, illusztrációt, könyvdiszket, plakátokat, levélfejeket, címkéket, reklámcédulákat és bármilyen iparművészeti tervezést.

Megrendelések a „Torontál”

kiadóhivatalába intézendők. 425—x.78

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1913. évi október hó 1. napjától.

INDUL.		óra	perc
Nagybecskerekét pályaudvarról.			
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		6:21	
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		7:10	
Karlova délelőtt		10:00	
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		11:27	
Karlova—Szegedre délután		1:13	
Zsombolya—Szeged—Budapestre délután		4:00	
Pancsovára délután		5:40	
Karlova—Szeged—Budapestre este		7:18	
Pancsovára délelőtt		8:10	
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.			
Módos—Temesvárra reggel		3:33	
Zsombolya—Temesvárra délelőtt		10:59	
Szécsány—Módos—Zsombolya—Temesvárra reggel		6:35	
Antalfivára reggel		4:30	
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel		2:26	
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt		11:55	
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután		5:25	

ÉRKEZIK.

Nagybecskereki pályaudvarra.		óra	perc
Budapest—Szeged—Nagykik—Karlováról este		9:21	
Budapest—Szeged—Karlováról este		7:17	
Budapest—Szeged—Karlováról délután		4:50	
Budapest—Szeged—Karlováról délután		3:11	
Szeged—Karlováról délelőtt		9:24	
Budapest—Szeged—Karlováról délelőtt		6:49	
Temesvár—Zsombolyáról délelőtt		9:28	
Temesvár—Zsombolyáról este		6:40	
Pancsováról délelőtt		8:38	
Pancsováról este		7:09	
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.			
Módosról reggel		6:56	
Szécsányról este		8:16	
Pancsováról délután		5:04	
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este		9:34	
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután		4:10	
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délelőtt		8:28	

Eladó galambok.

Aranyéremmel kitüntetett szegedi keringőimből, fekete és veres szivesek, kb. 15 pár eladó. Szállási idejük 6-8 óra hossza. Ár: 12 K-tól 40 K-ig.

Halász József nyug. hivatalnok
311-1.1 Szeged, Árvíz-utca 6.

Torontálvármegyei központi „József”-kórház.

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegyei központi „József”-kórháznál lemondás folytán 1914 április 1-ével a **kapusi állás megüresedik.** Felhívom ennél fogva mindazokat, kik ezen állást elnyerni kívánják, hogy ebbeli kérvényüket a kórház gondnokságához 1914 március 15-ig annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vehetők nem lesznek.

Azok, kik nősek, de gyermektelenek, valamint a magyar és német nyelvet tökéletesen, a szerb és román nyelvet némileg is bírják, előnyben részesülnek.

Az állás javadalmazása 360 korona évi fizetés, szabad lakás, fűtés, világítás, mosás és élelmezés, valamint egy öltözet téli és egy öltözet nyári ruha természetben való kiadásával van egybekötve.

Nagybecskerek, 1914. évi február hó 28-án.

301-3.2 **A kórház igazgatósága.**

217. Bvk. 1914. sz. 304-1.1

Árverési hirdetés.

Az újvidéki kir. törvényszék 1912. évi 20.250. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1914. évi V. 174/3. sz. végzése folytán Ziegmond és társa újvidéki cég javára 500 korona tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt biztosítási, kielégítési végrehajtás folytán 1913. évi január hó 23. napján lefoglalt és felülfoglalt és 3600 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltétvén, annak Nagybecskereken Lénau-utcában Cronfall Mihály lakásán és folytatva özv. Herold Ferencné lakásán Temesvári-utcában leendő megtartására határidőül 1914. évi március hó 18. napjának délután 3 órája kitűzték az 1914. évi V. 174/3. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: egy elevátor és egy cséplőgépmozdony. Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltatok részére is elrendeltetett:

Putits Dusan javára 490 K s jár. erejéig, Braun Mór javára 394 K 50 f s jár. erejéig, Torontáli Agrárbank javára 00 K 80 f, 900 K, 999 K 32 f s jár. erejéig, Torontálmegyei takaré- és hitelbank javára 998 K 32 f s jár. erejéig, Torontáli Agrárbank javára 86 K 22 f s jár. erejéig.

Nagybecskereken, 1914. évi február hó 25. napján.

Kiss, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

A folyó évben városunk területén működendő kir. kataszteri mérnökök számára **f. évi május hó 1-től f. évi október végéig** terjedő időre következő lakhelyiségek bérletnek ki, u. m.:

2 kétszobás világos lakás,

teljes butorral, takaréktűzhelyvel bíró konyhával és éléskamrával, továbbá

2 egyszobás világos butorozott szoba.

Felkérnek az ilyen lakások tulajdonosai, kik azokat bérbeadni hajlandók, hogy ezt a városgazdai hivatalban bejelenteni sziveskedjenek.

Nagybecskerek, 1914. évi február hó 27-én.

Dr. Perisics Zoltán,
polgármester.

297-53

RÓZSÁK

száz fajban vannak eladók, úgy mint: **folytonvirágzó futórózsák, narancssárga rózsák, két- és háromszínű rózsák** és még sok legújabb faj.

Árjegyzéket rózsakezeléssel mindenkinél küld kívánatra 292 2.2

GYORGYEVITY ISTVÁN
kertész, Nagybecskerek, Korona-utca 26.

Csösztelek község előljáróságától
254-914. szám. 303-3.2

Verseny tárgyalási hirdetés.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottsága az 1914. évi február hó 10-én kelt 156. kg. 4280.914. sz. határozatával a csöszteleki községhez és jegyzői laképület építési munkálatait 39.000 korona összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok kivételének biztosítása céljából az 1914. évi március hó 16. napjának d. e. 9 órájára a csöszteleki községhez tanácstermében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtt 8 óráig az alább nevezett hivatalnál annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bántpenz csatolandó.

A szoban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek Csösztelek község jegyzői irodában a hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Az érvényben levő közszállítási szabályrendelet rendelkezéseinek a válla közö eleget tenni kötelek.

Kelt Csöszteleken, 1914. évi február hó 26-án.

Az előljáróság.

Nagybecskereki izr. hitközség előljárósága.

55. sz. 1914.

307-3.1

Figyelmeztetés.

A közelgő husvétii ünnepek alkalmából felhívjuk hitközségünk tagjainak figyelmét arra, hogy a fennálló és törvényben levő szabályrendeletek értelmében a

husvétii kenyerek

(macoth) előállítás, valamint macothból előállított liszt és dara árusítása nem a szabad ipar, hanem a hitközségi autonómia körébe tartozik és hogy hitközségünk tagjai csakis az általunk hozott készítményből szerezhetik be szükségletüket. Figyelmeztetjük tehát a t. hitközségi tagokat, hogy a macothnak, vagy macothból előállított liszt és darának idegen helyről való behozatalától tartózkodjanak, mert a csomagok beérkezéséről a városi rendőség esetéről-esetre értesítve leendő és így azon jogunkat, hogy az idegen helyről behozott lisztet fent elősorolt készítményekkel hatóságilag elkövetessük, a legszigorúbban gyakorolni fogjuk.

Nagybecskerek, 1914. évi március hó 2-án.

Az izraelita hitközség előljárósága:

Löffler János, titkár. Dr. Pollák Győző, elnök.

Karlova község előljáróságától
645-914. szám. 306-1.1

Hirdetés.

Karlova község vadászterülete 1914. évi március hó 14-én délelőtt 10 órakor Karlova község tanácstermében folyó évi július hó 1-től számítható 6 évre nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adatni

A vadászterület 3 részben lesz érbe adva: a) Rét, b) Tamásfal- és Galackabara dűlő, c) Sztáre zemlye és Vakant dűlő. Kiküldési ár a) 164 korona, b) 111 korona és c) 160 korona. Bántpenz ennek 10%-a.

Feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Karlova, 1914. évi február hó 25-én.

Paity, bíró. Bossán, jegyző.

5 szobás modern emeleti lakás

mellékhelyiségekkel,

a református templom melletti új épületben

f. é. május 1-től kiadó

Bővebbet: Mayer Vilmos
tulajdonosnál ugyanott.

309-3.1

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontal”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégibb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében.